

Elinvoimakeskus

Maatalouden huoltovarmuus- seminaari 27.5.2026

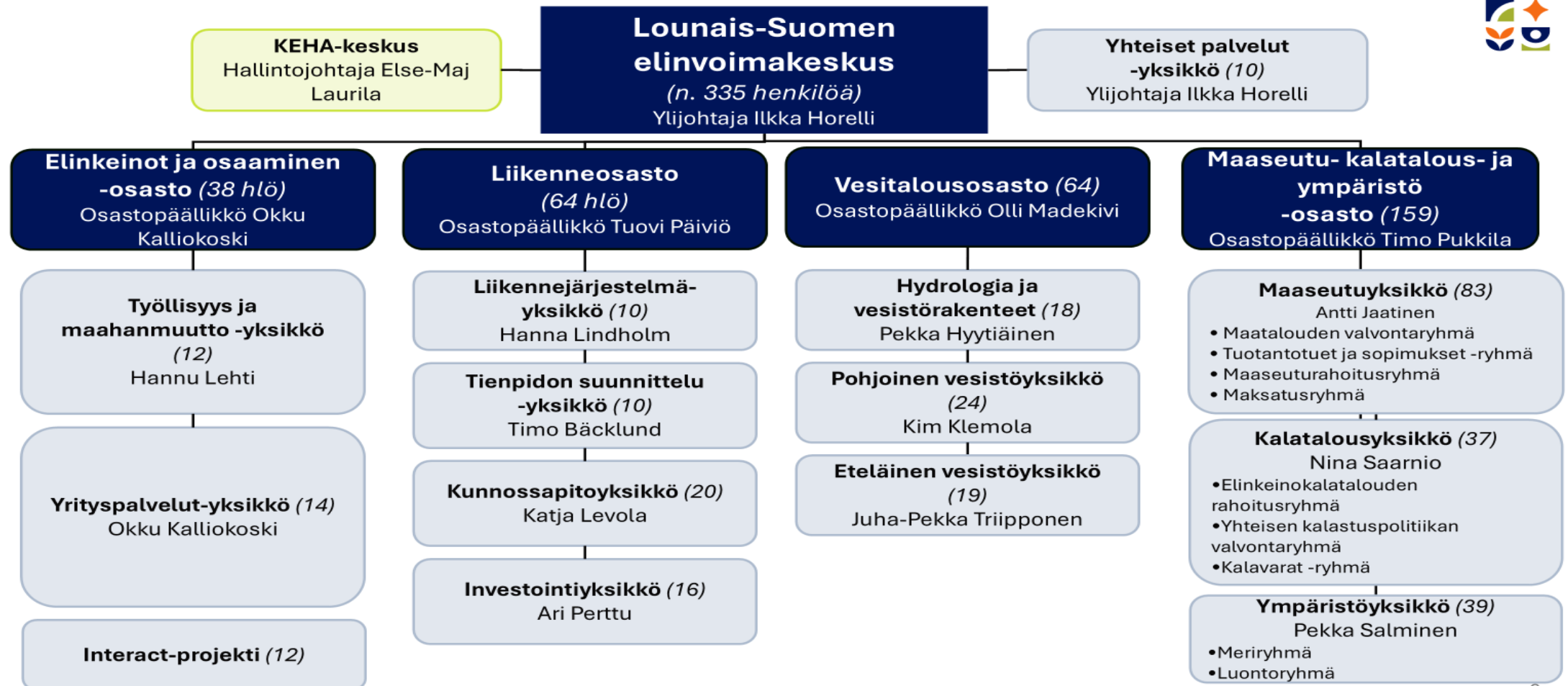
Mika Korkki

LOUNAIS-SUOMEN ELINVOIMAKESKUS

ORGANISAATIO 1.1.2026

Elinvoimakeskuksen varautumistehtävät / valmiuslaki

Elinkeinot ja osaaminen –osasto

Poikkeusoloissa elinvoimakeskuksen tehtäviä elinkeinotoiminnan osalta:

- Muun kaupan säännöstelyluvut
- Teollisuustuotannon valvonta ja säännöstely yhdessä Työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.
- Sähkön kulutuskiintiön ylitysmaksusta vapauttaminen väestön toimeentulon tai maanpuolustuksen kannalta välttämättömään tarkoitukseen.
- Lämmityspolttoöljyn kulutuskiintiön ylityslupa väestön terveyden tai turvallisuuden varmistamiseksi sekä lämmityspolttoöljyn säännöstelyn valvonta.
- Maakaasun käytön rajoittaminen ja valvonta.
- **Puun ja turpeen saannin turvaamiseksi elinvoimakeskus voi velvoittaa maanomistajan, puutavaran tai turpeen omistajan taikka puun hakkuu- tai turpeen otto-oikeuden haltijan luovuttamaan puuta, puutavaraa ja turvetta elinvoimakeskuselle sekä Puolustusvoimille.**

Liikenneosasto

Poikkeusoloissa elinvoimakeskus tehtäviä liikenteen osalta:

- Polttoaineiden käyttörajoitusten osalta elinvoimakeskus myöntää käyttöluvan hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän viranomaisille, kunnallisille viranomaisille sekä liikenteenharjoittajalle ja muulle yritykselle ja yhteisölle.
- Poikkeusoloissa tiekuljetusten johtaminen ja valvominen toimialueellaan, joilla varmistetaan yhteiskunnan toimivuuden, sotilaallisen puolustusvalmiuden sekä väestön suojelun, turvallisuuden ja toimeentulon kannalta välttämättömät kuljetukset:
 - Avustaa pelastusviranomaisia mahdollisen evakuoinnin suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Maaseutu-, kalatalous- ja ympäristöosasto

Elinvoimakeskus turvaa elintarvikehuoltoa poikkeusoloissa: MMM

- Kriisiajan tuotantosunnitelman täytäntöönpano
- Tuotantopanosten säännöstely ja varastotilanteen seuranta
- Maatilojen varautumistoimien valvonta, ohjaus ja koulutus
- Kotieläintuotannon sopeuttaminen uuteen tilanteeseen
- Viljelemättömien peltujen ottaminen tarvittaessa tuotantoon sopimuksia purkamalla
- Lainojen hoitojärjestelyt ja muu viljelijöiden rahoitushuolto yhdessä pankkien kanssa
- Vap-varausten tarkistaminen varattujen viljelijöiden osalta

Maaseutu-, kalatalous- ja ympäristöosasto

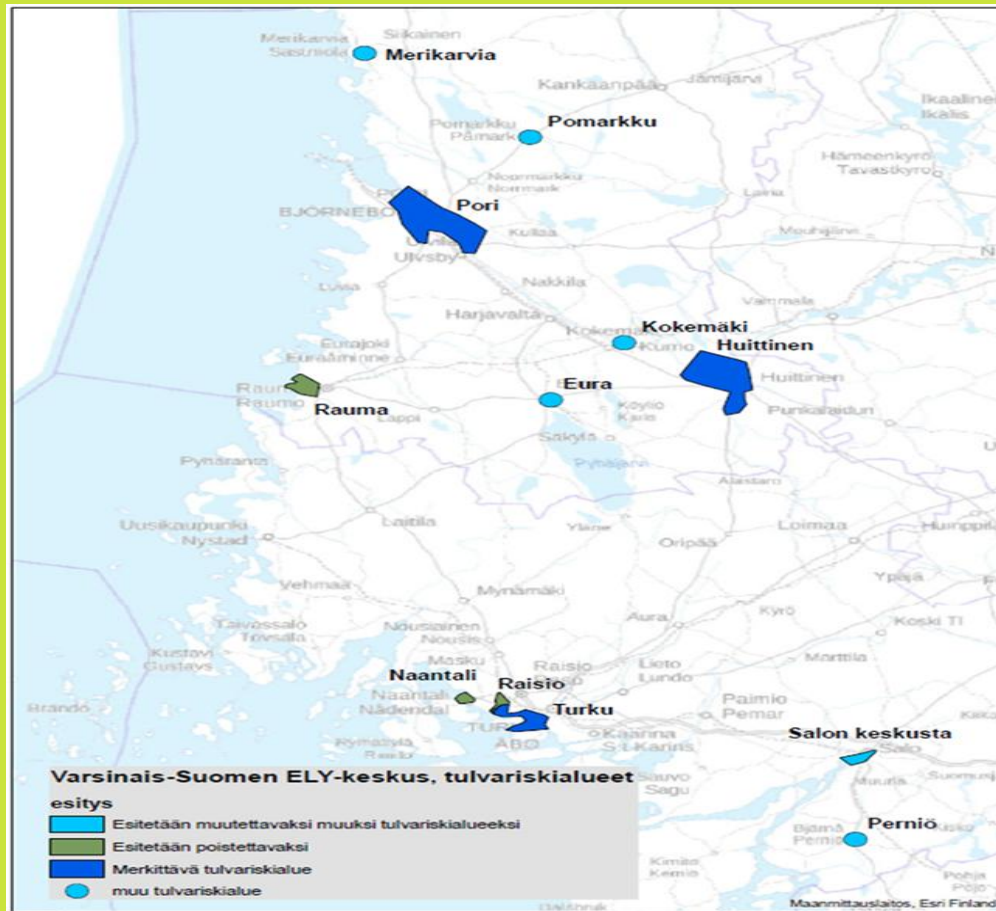
Elinvoimakeskus turvaa elintarvikehuoltoa poikkeusoloissa: MMM

- Ohjaa ja valvoo tilojen maataloustuotteiden tuotantoa ja tuotantokiintiöiden toteutumista
- Alkutuotannon toimintaedellytysten turvaaminen
- Kalatalouden toimintaedellytysten turvaaminen
- Kannustaa ja aktivoi viljelijöitä tekemään poikkeusolojen viljelysuunnitelmia

Vesitalousosasto

- Merkittävien tulvariskien hallinta ja varautuminen

HENKILÖVARAAMINEN – VAP

**”VARATAAN KRIITTISESSÄ TEHTÄVÄSSÄ TYÖSKENTELEVÄ
RESERVILÄINEN TYÖSKENTELEMÄÄN SODAN AIKANA
SIVIILITYÖSSÄÄN ”**

Elinvoimakeskus koordinoi viljelijöiden vap-varauksia

- Kuntien maatalouden yhteistoiminta-alueet varaavat viljelijät ja tarvittavan kaluston - ATV (rekisterinumerolliset ajoneuvot/y-tunnus)
- Varsinais-Suomessa noin 650 varattua viljelijää
- Tarkoitus varata tilakokonaisuuksia (myös urakoitsijat, neuvoja, työntekijät ja lomittajat)

Huom. Varausesitys on vain ”esitys”! Puolustusvoimien aluetoimistot käsittelevät varausesitykset, ja myöntävät, tai eivät myönnä vapautusta! Riippuu henkilön sodanajan suunnitellusta sijoituksesta.

HENKILÖVARAAMISEN PERUSTEITA

- Henkilövaraaminen on osa yrityksen, laitoksen tai yhteiskunnan poikkeustilanteisiin varautumista, valmiussuunnittelua ja riskien hallintaa
- Henkilövaraaminen tehdään vain työnantajan tai viranomaisen hakemuksesta
- Asevelvollisuuslaki
 - Asevelvollisuus 18-65v
 - 89§ Palvelukseen kutsumatta jättäminen hakemuksesta yleisen tai sotilaallisen edun vuoksi
- Siviilipalveluslaki 67§ palvelukseen kutsumatta jättäminen yleisen edun vuoksi
- Varattavan henkilön suostumusta EI tarvita

VARAAJAN VASTUUT JA VARAUKSEN VOIMASSA OLO

- Varaajan on tarkistettava varauksensa kahden vuoden välein tai aina kun varaajan organisaatiossa tai henkilöstössä tapahtuu muutoksia
- Varaus on voimassa viisi vuotta kerrallaan, ellei varausta uusita
- Varauksen päättyminen
 - Varaus purkautuu automaattisesti määräajan päättyessä
 - Päättymisen jälkeen henkilö on sijoitettavissa SA-joukkoihin
 - Varauksen päättymisestä ei tule erillistä ilmoitusta
- Varauksen purkaminen: PV:lla on joskus tarve purkaa voimassaoleva varaus (tästä ilmoitetaan erikseen)

TILATASON VARAUTUMINEN

Huomioitavia asioita

- Sähkön saannin turvaaminen / sähköturvallisuus
 - Varavoimalähde ja/tai varavoiman liittämismahdollisuus
- Tietoliikenneyhteyksien turvaaminen
 - Kiinteä yhteys jos mahdollista
- Paloturvallisuus
- Tuotantopanosreservi (siemenet, lannoitteet, kasvinsuojeluaineet, polttoaineet, varaosat, rehut, eläinlääkintä tarvikkeet)
- Toimitusketjujen varmistaminen
- Kulkuyhteyksien varmistaminen
- Työterveyspalvelut
- Valmiussuunnittelu
- Yhteistyö (sopimukset, naapurit)

TILATASON VARAUTUMINEN

- Veden saannin turvaaminen
- Työvoiman saanti
- Eläintaudit
- Eläinten evakuointi
- Uhkien tunnistaminen
- Maatilan riskien hallinta

ProAgria:n maatilan riskienhallinnan arviointityökalu

https://www.proagria.fi/uploads/Riskienhallinta_kartoitustyokalu.pdf

Elinvoimakeskus

KIITOS!

mika.korkki@elinvoimakeskus.fi